

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. K.**, bývajúceho v B. proti žalovanému **S.**, a.s., so sídlom v B., **o určenie, že žalobca má právo na rovnakú základnú mzdu ako p. D. a iné**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 18 C 298/2007, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2008 sp.zn. 3 Co 282/2008, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. novembra 2008 sp.zn. 3 Co 282/2008 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 2. septembra 2008 č.k. 18 C 298/2007-35 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súde Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II uznesením z 2. septembra 2008 č.k. 18 C 298/2007-35 odmietol podanie žalobcu označené ako určovacia žaloba v pracovnoprávnej veci. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podanie žalobcu, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania, neobsahovalo náležitosti riadnej žaloby v zmysle § 42 ods. 3 a § 79 ods. 1 a 2 O.s.p. Žalobca ani po výzve na odstránenie väd podania, hoci podanie doplnil, jeho nedostatok neodstránil. Podľa názoru okresného súdu, podanie žalobcu aj naďalej vykazovalo vady, lebo neobsahovalo určitý a vykonateľný žalobný petit. Keďže pre tento nedostatok nebolo možné v konaní pokračovať, v súlade s ustanovením § 43 ods. 2 O.s.p. podanie žalobcu odmietol.

Krajský súd v Bratislave uznesením z 28. novembra 2008 sp.zn. 3 Co 282/2008 na odvolanie žalobcu uznesenie okresného súdu potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa správne vyzval žalobcu na odstránenie väd podania v súlade

s ustanovením § 43 ods. 1 O.s.p. Poukázal na to, že predmetné konanie je konanie návrhové a že žalobca je tá osoba, ktorá okrem iného určuje predmet sporu a navrhuje tiež petit návrhu. Dospel k záveru, že žalobca napriek výzve súdu nespĺnil základnú požiadavku, aby súd mohol vo veci konať. Nedostatok žaloby nebol odstránený ani v odvolaní. Keďže ide o takú prekážku v konaní, bez odstránenia ktorej súd nemohol vo veci konať, považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Uviedol, že žalobou sa nedomáhal splnenia povinnosti, ale podal určovaciu žalobu, teda návrh o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Obsahom jeho žaloby je pravdivý opis rozhodujúcich skutočností, v žalobe sú uvedené dôkazy a zo žalobného návrhu ako aj z doplnenia odvolania je dostatočne zrejmé, čoho sa domáha. Presné znenie petitu ustanovenie § 79 O.s.p. ako podmienku riadneho návrhu na začatie konania nevyžaduje. Okrem toho namietal, že súd vo výzve neuviedol, akým spôsobom je nutné petit žalobného návrhu upraviť, aby podľa neho splnil podmienky dané zákonom. Poukázal na to, že zo žiadneho ustanovenia platných právnych predpisov nevyplýva, že súd je povinný petit doslovne opísať z návrhu do rozhodnutia bez toho, aby ho z formálneho hľadiska neupravil, samozrejme tak, aby ho významovo nezmenil. Odmietnutím jeho podania, hoci pre to neboli splnené podmienky, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Navrhol preto rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný svoje právo vyjadriť sa k dovolaniu žalobcu nevyužil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote určenej v § 240 ods. 1 O.s.p. osobou oprávnenou na tento procesný úkon, skúmal ďalej, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré možno podľa zákona napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dospel pritom k záveru, že dovolanie je v danej veci prípustné pre vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu, na to, ako rozhodol odvolací súd a tiež bez ohľadu na predmet konania, pričom predpokladom prípustnosti je zistenie, že postupom súdu sa účastníkovi odňala možnosť konať pre súdom.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

Keďže z obsahu dovolania žalobcu je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že jeho podanie (návrh na začatie konania) bolo nesprávne odmietnuté a teda, že súdy mali vec prejednať a o nej rozhodnúť, dovolací súd sa zameral na posúdenie opodstatnenosti týchto jeho tvrdení a dospel k záveru, že sú dôvodné.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 79 ods. 1 O.s.p. konanie sa začína na návrh. Návrh má okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3) obsahovať meno, priezvisko, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa navrhovateľ domáha. Ak je účastníkom právnická osoba, návrh musí obsahovať názov alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom zahraničná osoba, k návrhu musí byť pripojený výpis z registra alebo z inej evidencie, do ktorej je zahraničná osoba zapísaná. Ak je účastníkom fyzická osoba oprávnená podnikat', návrh musí obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak je pridelené. Ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať. Ak sa návrh týka dvojstranných právnych vzťahov medzi žalobcom a žalovaným (§ 90), nazýva sa žalobou.

Podľa § 43 ods. 1 O.s.p. sudca alebo poverený zamestnanec súdu uznesením vyzve účastníka, aby nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné podanie doplnil alebo opravil

v lehote, ktorú určí, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní. V uznesení uvedie, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať.

Podľa § 43 ods. 2 O.s.p. ak účastník v lehote podľa odseku 1 podanie neopraví alebo nedoplní a pre uvedený nedostatok nemožno v konaní pokračovať, súd odmietne podanie, ktoré by mohlo byť podľa svojho obsahu návrhom na začatie konania. Ak bolo podanie doplnené alebo opravené v celom rozsahu v súlade s uznesením podľa odseku 1 najneskôr do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu o odmietnutí podania, o odvolaní proti tomuto uzneseniu môže podľa § 210a rozhodnúť súd, ktorý ho vydal.

Podľa názoru dovolacieho súdu v danej veci z obsahu spisu nie je možné dospieť k záveru, že z podaní žalobcu nie je možné zistiť, čoho sa domáha. Už z označenia jeho podania z 13. novembra 2007 je zrejmé, že podáva určovaciu žalobu v pracovnoprávnej veci podľa § 80 písm. c/ O.s.p. Podanie obsahuje opísanie rozhodujúcich skutočností, z ktorých je úplne jasné, čo sa ním sleduje (zodpovednosť žalovaného za porušenie práva na rovnaké zaobchádzanie, pokiaľ ide o odmeňovanie za prácu) a v bode III. obsahuje aj návrh, ako žiada, aby súd rozhodol. Podľa dovolacieho súdu petit žaloby, hoci je formulovaný čiastočne nepresne, je natoľko určitý, že je z neho možné ustáliť, čoho sa žalobca domáha (určenia práva na rovnakú základnú mzdu v porovnaní so mzdou p. D. a určenia práva na doplatenie mzdy za výkon rovnakej práce). Vyplýva z neho, že žalobca žiada poskytnúť ochranu prostredníctvom žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je, ktorú žalobu predpokladá ustanovenie § 80 písm. c/ O.s.p. Rozsudok, ktorým súd takejto žalobe vyhovie má deklaratórnu povahu a nie je exekučným titulom. Záver dovolacieho súdu (rovnako aj okresného súdu), že petit žaloby je nevykonateľný, nemá preto opodstatnenie. Iné je, či žalobca má na takomto určení naliehavý právny záujem.

Okrem toho treba prisvedčiť dovolateľovi aj v tom, že okresný súd mal vo výzve uviesť, v čom konkrétne mala spočívať nesprávnosť, neúplnosť alebo nezrozumiteľnosť jeho podania v časti petitu žaloby a tiež ho mal poučiť ako treba opravu alebo doplnenie vykonať (samozrejme, že len z procesného hľadiska a nie z hľadiska hmotného práva).

Napokon treba uviesť, že rozhodnutia súdov nižších stupňov sú pre nedostatok dôvodov aj nepreskúmateľné. Okresný súd totiž odmietol podanie žalobcu, ktoré by podľa svojho obsahu mohlo byť návrhom na začatie konania z dôvodu, že žalobný petit uvedený

žalobcom je neurčitý a nevykonateľný. V čom mala spočívať neurčitosť a nevykonateľnosť petitu žaloby, okresný súd bližšie nevysvetlil. Krajský súd v odôvodnení rozhodnutia iba skonštatoval, že žalobca napriek výzve súdu nespĺnil základnú požiadavku, aby súd mohol vo veci konať. Ani on sa bližšie nezaoberal tým, v čom konkrétne je petit návrhu nejasný, neurčitý a prečo ho považuje za nevykonateľný.

Okresný súd a následne aj krajský súd teda v rozpore s obsahom spisu dospeli k záveru, že z podaní žalobcu nie je zrejmé, čoho sa nimi domáha. Následne v rozpore s § 43 ods. 2 O.s.p. ustálili, že pre tento nedostatok nebolo možné v konaní pokračovať a podanie žalobcu odmietli, hoci k tomu neboli splnené zákonné podmienky. Týmto postupom odňali žalobcovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež súdu prvého stupňa podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. septembra 2010

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová